

en de wilg is 'n klein boompje geworden, dat elken dag al weliger wordt; het is dan ook 'n waterwilg, die het zeker nog wel 'n tijdje in zijn „aquarium” zal uithouden.

Ook onze berk is 'n merkwaardig heer. Toen 'n leerling in 't Park aan den „boschwachter” (tuinman) 'n „stokje vroeg” van dien boom met witten bast, toen meende genoemde boschwachter-tuinman, niet beter te kunnen doen, dan te vragen „of ze in de school bezems gingen leeren maken” en of i maar gauw wou zien weg te komen. Maar de baas bracht toch 'n „stuk bezem” mee, dat 20 Febr. op water ging. Tot midden April, na de Paaschvacantie, was er aan den berk geen groei te bespeuren en hij stond nog wel in zoo'n mooie groote inktflesch naast de elzen, die zoo flink stoven en waarvan je van die lange katjes en oude-zwarte proppen met zaad en weer kleine jonge propjes

Fig. 2. Takje van een noot (okkernoot).

met haartjes kon zien en ook al van die mooie kleverige blaadjes, en toch had ook die els geen wortels.

Maar eindelijk, daar zou je 't hebben! De berk is ook begonnen en wat mooi! Hij heeft nu al aardig wat blaadjes en we maken er bepaald geen bezems van.

Behalve bovenstaande stekken, die ons van 1 Sept tot 1 April hebben geleerd, plantten we na dien nog 'n takje van 'n noot — okkernoot — dat al gauw blaadjes kreeg in de warme zon voor 't raam. (Zie fig. 2)

Ons Sneeuwklompje ging gewoon zijn gang — maar 't is waar — dat stond in 'n potje, evenals we ook in 'n potje de tulpbollen bewaarden. Deze laatste stierven, maar we hebben nu prachtige tulpen, die op water, voor 't raam verder zijn opengegaan en nu mooi konden dienen bij de eerste lessen in plantkunde. Je kunt daar zoo mooi-groot die meeldraden, helmknoppen en stamper zien. Dat is nog pas 'n bloem om van te leeren!

Aan 't einde van mijn opstel — niet aan 't einde van mijn watercultuur, o, neen! — mag ik zeker wel herhalen, wat ik in 't begin zei; dat we van den winter aardig-

nuttig zijn bezig geweest. De vruchten van onzen arbeid zijn: 'n schoolraam, versierd met velerlei groene planten, alle uit „doode” stokjes of stekken opgegroeid, en waarvan we nog wel enkele maanden zullen kunnen leeren.

Met onzen Meidoorn, de laatst gekomene, gaat 't wel, al geloof ik niet, dat hij 't tot bloeien zal brengen. We stoken anders tot heden (10 Mei) de kachel nog en dat helpt er aan. Nu zijn we begonnen met erwten en boonen en zullen beproeven ook boekweit op water te kweken. Als die „watercultuur met zaden” dan evengoed afloopt als onze „watercultuur met stekken”, vertellen we er wellicht nog wel eens wat van.

Misschien dat andere Lezers van *De Levende Natuur* nu ook nog eens willen beginnen en dan hunne practische resultaten later meedeelen.

Wormerveer, Mei 1902.

M. H. VAN DE VEN.

Het trekken van takjes op water is stellig een aardige liefhebberij en leerzaam tevens. Maar toch, en dat zal men wel bij boonen en boekweit ondervinden, kan een plant net zoo min van zuiver water leven als een mensch of dier. Al de takjes hebben geleefd van het reserve-voedsel dat ze in 't vorig jaar hadden opgespaard. Het water dat ze opnamen, diende hun alleen voor 't oplossingsmiddel en voor het vervoer der sappen; zij teerden op hun vet (in casu op hun zetmeel of suiker), het bovendeele leefde van het onderste dat uitgezogen werd; als men geen tuinaarde of plantenvoedsel bij het water in de fleschjes voegt, zullen ten slotte alle stekjes van honger sterven.¹⁾

Beproof het nu in 't volgend jaar ook eens met deugdelijk plantenvoedsel, met de zouten in de aangehaalde artikels van *D. L. N.* genoemd, dan zult u wat anders zien. Maar laat eerst op zuiver water, op uwe manier dus, wat bladeren ontplooiën; anders kan het opgenomen voedsel niet verwerkt worden; of juister gesproken: alleen de groene plantendeelen, vooral de bladeren, eigenlijk het bladgroen en het zonlicht, verwerken het koolzuur uit de lucht en het water met de zouten uit den bodem (bij watercultuur uit de flesch, dus zonder aarde) tot zetmeel of suiker, in 't algemeen tot de stoffen waaruit de plant is opgebouwd.

De planten leven als men *werkelijk zuiver* water gebruikt als parasieten op hun eigen lichaam. Met „watercultuur”, waarbij men de genoemde ingrediënten gebruikt kan men uit zaden opkweken. Met zuiver water alleen, gaat dit niet.

E. Hs.

¹⁾ Hierin heeft de heer H. gelijk; er zijn er nu (Juni) al enkele dood, maar geranium, els, ribes, wilg e.a. groeien nog flink door, altijd op zuiver water.

v. D. V.

Natuurgeneeswijze.

In aflevering 5 lees ik op blz. 103 onder „Natuurgeneeswijzen” het vermoeden, dat padden bij aanraking wratten zouden veroorzaken.

Ik moet dat ten stelligste tegenspreken. Jaren lang hield ik de pad tusschen mijne kasplanten om deze van ongedierte zuiver te houden en niet zelden, somwijlen dagelijks, moest ik ze brengen waar ik ze hebben wilde. Een pad is zeer eigenwijs en zoekt altijd het hoekje, dat hij het prettigst vindt (ik zou dat geloof ik ook doen, als ik hem was.) Ik ontzag mij niet hem dan met mijne vingers op te pakken, maar *nooit* kreeg ik er wratten door.

Den Haag.

L. J. QUARLES VAN UFFORD.